

**VENDIM**  
**Nr.26, datë 13.6.2007**

**NË EMËR TË REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË**

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, e përbërë nga:

|                   |                                |   |   |
|-------------------|--------------------------------|---|---|
| Gjergj Sauli      | Kryetar i Gjykatës Kushtetuese |   |   |
| Alfred Karamuço   | Anëtar i                       | “ | “ |
| Fehmi Abdiu       | Anëtar i                       | “ | “ |
| Kristofor Peçi    | Anëtar i                       | “ | “ |
| Kujtim Puto       | Anëtar i                       | “ | “ |
| Vjollca Meçaj     | Anëtare e                      | “ | “ |
| Xhezair Zaganjori | Anëtar i                       | “ | “ |
| Petrit Plloçi     | Anëtar i                       | “ | “ |
| Sokol Sadushi     | Anëtar i                       | “ | “ |

me sekretare Brunilda Bara, në datën 2.11.2006, mori në shqyrtim në seancë gjyqësore me dyer të hapura çështjen nr.38/8 Akti që i përket:

**KËRKUESE:** FIQIRETE MULLAJ, përfaqësuar nga avokate Evelina Qirjako, me prokurë.

**SUBJEKT I INTERESUAR:** KËSHILLI I LARTË I DREJTËSISË, përfaqësuar nga Izet Salaj dhe Luan Dervishi, me autorizim.

**OBJEKTI:** 1. Shfuqizimi si i papajtueshëm me Kushtetutën i vendimit nr.6, datë 8.3.2006 të Gjykatës së Lartë të Republikës së Shqipërisë.

2. Shfuqizimi si i papajtueshëm me Kushtetutën i vendimit nr.172/2 datë 14.4.2005 të Këshillit të Lartë të Drejtësisë.

Kërkuesja ka pretenduar se i është cenuar e drejta për një proces të rregullt ligjor në këto drejtime kryesore:

- Kolegjet e Bashkuara të Gjykatës së Lartë, gjatë shqyrtimit të ankimit ndaj vendimit të Këshillit të Lartë të Drejtësisë për masën disiplinore të transferimit të gjyqtarit, nuk kanë zbatuar ligjin që vepronte në kohën e paraqitjes së kërkesës, por i kanë dhënë fuqi prapavepruese një vendimi të Gjykatës Kushtetuese, duke pranuar mungesën e juridiksionit për çështje të kësaj natyre.

- Kolegjet e Bashkuara të Gjykatës së Lartë i kanë hequr të drejtën për zhvillimin e një gjykimi të drejtë e të paanshëm në kuptim të nenit 42 të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë dhe të nenit 6 të Konventës Europiane për të Drejtat e Njeriut. Çështja nuk duhej shqyrtuar në Kolegjet e Bashkuara, por në kolegjet e Gjykatës së Lartë.

- Nxjerrja e çështjes jashtë juridiksionit nga Kolegjet e Bashkuara të Gjykatës së Lartë dhe mosshprehja e tyre për juridiksionin dhe kompetencën me arsyetimin se ligji mungon, i ka mohuar gjyqtarit të drejtën për t'u ankuar ndaj një vendimi të padrejtë të organeve të procedimit disiplinor.

- Transferimi i gjyqtarëve ka një rregullim kushtetues dhe nuk mund të jetë mjet i ndëshkimit disiplinor. Këshilli i Lartë i Drejtësisë, në kundërshtim me nenin 147, pika 4 e 5, të Kushtetutës ka vendosur transferimin e gjyqtarit në një gjykatë të një niveli më të ulët, pa pëlqimin e tij, dhe pa pasur nevoja të riorganizimit të sistemit gjyqësor. Transferimi që prek nivelin e detyrës, statusin e gjyqtarit të apelit dhe pagën, përbën në fakt një ndërprerje të marrëdhënieve të punës dhe caktim në një punë tjetër.

- Këshilli i Lartë i Drejtësisë ka marrë masën disiplinore të transferimit në një gjykatë të një niveli tjetër mbi bazën e vlerësimeve negative të disa vendimeve të formës së prerë që

ka bërë grupi i inspektorëve.

## GJYKATA KUSHTETUESE,

pasi dëgjoji relatorin e çështjes Sokol Sadushi, përfaqësuesen e kërkueses, përfaqësuesit e subjektit të interesuar dhe shqyrtoi çështjen në tërësi,

### VËREN:

Me vendimin nr.172/2 datë 14.4.2005 të Këshillit të Lartë të Drejtësisë është marrë ndaj kërkueses Fiqirete Mullaj masa disiplinore e transferimit nga gjyqtare e Gjykatës së Apelit Tiranë, në gjyqtare të Gjykatës së Shkallës së Parë Tiranë.

Kolegjet e Bashkuara të Gjykatës së Lartë, me vendimin nr.6, datë 8.3.2006, në referencë të vendimit nr.29, datë 9.11.2005 të Gjykatës Kushtetuese, kanë pushuar gjykimin e çështjes, me arsyetimin se ankimet ndaj masave të tjera disiplinore, me përjashtim të largimit nga detyra, nuk janë në juridiksionin e Gjykatës së Lartë.

Kërkuësja i ka përqendruar pretendimet për shkeljen e së drejtës kushtetuese për një proces të rregullt ligjor në disa drejtime kryesore, të cilat kanë të bëjnë me ligjin e zbatueshëm në kohën e ushtrimit të ankimit ndaj masës disiplinore të transferimit, me të drejtën për t'iu drejtuar një gjykate, si dhe me antikushtetutshmërinë e transferimit të gjyqtarëve si masë disiplinore.

Gjykata Kushtetuese çmon se pretendimet e kërkueses duhen vlerësuar në drejtim të elementeve thelbësore që karakterizojnë të drejtën për një proces të rregullt ligjor, konform kërkesave të nenit 42 të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë dhe të nenit 6 të Konventës Europiane për të Drejtat e Njeriut.

*1. Pretendimi se Kolegjet e Bashkuara të Gjykatës së Lartë nuk kanë zbatuar ligjin që ishte në fuqi në kohën e paraqitjes së ankimit ndaj masës disiplinore të transferimit të gjyqtarit*

Duke iu referuar nenit 34 të ligjit nr.8811, datë 17.5.2001 “Për organizimin e Këshillit të Lartë të Drejtësisë”, kërkuësja është ankuar në Kolegjet e Bashkuara të Gjykatës së Lartë ndaj vendimit të Këshillit të Lartë të Drejtësisë që ka vendosur transferimin e saj si gjyqtare nga Gjykata e Apelit Tiranë në Gjykatën e Rrethit Gjyqësor Tiranë. Gjatë kohës që çështja ishte për shqyrtim në Kolegjet e Bashkuara të Gjykatës së Lartë, Gjykata Kushtetuese, me vendimin nr.29, datë 9.11.2005, ka shfuqizuar si të papajtueshëm me Kushtetutën e Republikës së Shqipërisë dispozitën ligjore që zgjeronte juridiksionin e Gjykatës së Lartë edhe për masat e tjera disiplinore. Në këto kushte, Kolegjet e Bashkuara të Gjykatës së Lartë kanë vendosur pushimin e gjykimin me argumentin e mungesës së juridiksionit për çështje të kësaj natyre.

Pretendimi i kërkueses se kjo gjykatë, padrejtësisht, i ka dhënë fuqi prapavepruese vendimit të Gjykatës Kushtetuese mbi një çështje, e cila kishte filluar në bazë të ligjit të mëparshëm, nuk është i drejtë. Fuqinë prapavepruese një vendimi të Gjykatës Kushtetuese nuk ia jep gjykata, por ligji. Sipas nenit 76, pika 2 shkronja “b”, të ligjit nr.8577, datë 10.2.2000 “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”, vendimi ka fuqi prapavepruese “*ndaj çështjeve që shqyrtohen nga gjykatat, derisa vendimet e tyre nuk kanë marrë formë të prerë.*”

Mbi bazën e kësaj reference ligjore, Kolegjet e Bashkuara të Gjykatës së Lartë kanë zbatuar vendimin e Gjykatës Kushtetuese që shfuqizonte si të papajtueshëm me Kushtetutën juridiksionin e zgjeruar të Gjykatës së Lartë për të gjitha çështjet në shqyrtim, dhe që kishin të bënin me ankimet ndaj masave të tjera disiplinore, përveç largimit nga detyra të gjyqtarit. Kolegjet e Bashkuara të Gjykatës së Lartë nuk mund t'i referoheshin në shqyrtimin e çështjes

konkrete një ligji të shfuqizuar si antikushtetues, me argumentin se zbatonin ligjin e kohës së paraqitjes së ankimit ndaj masave të tjera disiplinore, përderisa vetë ato e kishin inicuar këtë gjykim incidental kushtetues për shfuqizimin e dispozitës së sipërpërmendur dhe, nga ana tjetër, është neni 145/2 i Kushtetutës që sanksionon detyrueshmërinë e vendimeve të Gjykatës Kushtetuese për çështje të kësaj natyre.

*2. Pretendimi për të drejtën e një gjykimi të drejtë dhe publik nga një gjykatë e pavarur, e paanshme dhe e caktuar me ligj*

E drejta për t'iu drejtuar gjykatës është një pjesë e pandashme e garancisë për një proces të rregullt ligjor, që sanksionohet nga neni 6 i Konventës Europiane për të Drejtat e Njeriut. Kjo e drejtë nuk është absolute dhe disa kufizime të saj mund të konsiderohen në përputhje me Konventën Europiane për të Drejtat e Njeriut, nëse ato kanë qëllime të ligjshme dhe janë në përpjesëtim me synimin që duan të arrijnë. Sidoqoftë, Konventa garanton të drejta që janë praktike, efektive dhe jo teorike dhe iluzore. Shtetet janë të lira të vendosin mbi një institucion me juridiksion apeli dhe mbi kategoritë e çështjeve që do të përfitojnë nga kjo,<sup>1</sup> por “një shtet i cili nuk krijon institucione të tilla duhet që, në legjislacionin e tij të brendshëm, të mirëpërcaktojë kategoritë e çështjeve, të cilat nuk do të gëzojnë të drejtën e apelit.”<sup>2</sup> Për pasojë, në respekt të nenit 6 të Konventës Europiane për të Drejtat e Njeriut, shtetet janë të detyruara të sigurojnë për këdo një të drejtë efektive për t'iu drejtuar gjykatës.

Në lidhje me legjislacionin e brendshëm, kjo e drejtë rrjedh nga rregullimi kushtetues i nenit 42 të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë. Pra, në parim, sipas këtij rregulli kushtetues nuk privohet askush nga e drejta për t'iu drejtuar gjykatës, dhe detyrë e Gjykatës Kushtetuese është të verifikojë, në çdo rast konkret, respektimin ose jo të kësaj të drejte.

Për çështjen në shqyrtim, nisur nga qëndrimi i Kolegjeve të Bashkuara të Gjykatës së Lartë, që e kanë nxjerrë çështjen jashtë juridiksionit të tyre, në referencë të vendimit të Gjykatës Kushtetuese, kërkuësja synon nëpërmjet këtij gjykimi realizimin dhe shtrirjen e kësaj të drejte edhe për masat e tjera disiplinore që merren ndaj gjyqtarëve.

Gjykata Kushtetuese çmon të domosdoshme të nënvizojë faktin se qëndrimi i mbajtur prej saj, për evidentimin e zgjerimit në mënyrë antikushtetuese dhe tej kuptimit të nenit 141 që ligjvënësi i kishte dhënë juridiksionit të Gjykatës së Lartë, nuk ka pasur për qëllim mohimin e së drejtës së gjyqtarëve për t'iu drejtuar gjykatës për masat e tjera disiplinore. Ajo është konsekuente në qëndrimin e saj lidhur me moslejimin e tejkalimit të juridiksionit kushtetues të Gjykatës së Lartë, në funksion të standardit të mbrojtjes së gjyqtarit. Për rastin konkret, Kushtetuta nuk jep hapësirë për të interpretuar në mënyrë të zgjeruar juridiksionin e Gjykatës së Lartë, por njëkohësisht as nuk e ndalon ligjvënësin, që nëpërmjet nxjerrjes së normave ligjore, të parashikojë hollësisht të gjitha elementet e domosdoshme që lidhen me rastet e përgjegjësisë disiplinore, si dhe të procedurave që duhen ndjekur.

Në nenin 147 të Kushtetutës parashikohen dy rregullime për përgjegjësinë disiplinore të gjyqtarit, nga të cilat, në kuptim dhe të nenit 4 të saj, njëri zbatohet drejtpërsëdrejti, ndërsa tjetri të referon te zgjidhja diskrecionare e ligjvënësit. Nga mënyra e formulimit të nenit 147 pika 6, konkludohet se vetë Kushtetuta ka rregulluar çështjet që lidhen me largimin nga detyra të gjyqtarit, si dhe ka njohur Kolegjet e Bashkuara të Gjykatës së Lartë si organin kompetent që merret me shqyrtimin e këtij ankimi.

Një formulim i ndryshëm jepet në pikën 4 të këtij neni, sipas të cilit, “Këshilli i Lartë i Drejtësisë vendos për transferimin, si dhe për përgjegjësinë e tyre disiplinore sipas ligjit”. Kushtetuta, nëpërmjet kësaj dispozite referuese, e ka autorizuar ligjvënësin që mbi bazën e koncepteve dhe parimeve kushtetuese të caktojë kufijtë e hapësirës rregulluese për transferimin dhe përgjegjësinë disiplinore të gjyqtarëve nëpërmjet nxjerrjes së normave përkatëse juridike. Pikërisht mbi bazën e këtij interpretimi të dispozitës së sipërcituar, Gjykata

<sup>1</sup> Vendim “Delcourt vs. Belgjikës i datës 17.1.1970.

<sup>2</sup> Vendim nr 2002-1-001 I Gjykatës Kushtetuese të Letonisë (CODICES 2003/3).

Kushtetuese ka konkluduar se *“lloji dhe natyra e masave disiplinore, si dhe procedura e marrjes së tyre janë brenda vullnetit të ligjvënës, përjashtimisht masës së shkarkimit nga detyra për të cilën Kushtetuta ka parashikuar një rregullim të veçantë.”*<sup>1</sup>

Gjykata Kushtetuese i përmbahet konceptit se Kushtetuta duhet interpretuar si një “instrument i gjallë” dhe në mënyrë që të ketë kuptimin më të arsyeshëm dhe më efikas të mundshëm. Gjithashtu, Gjykata Europiane për të Drejtat e Njeriut, përmes jurisprudencës së saj, mëse një herë ka vënë në dukje se neni 6/1 i KEDNJ vendos mbi palët kontraktuese detyrimin për të organizuar sistemin gjyqësor në një mënyrë të tillë, që gjykatat e tyre të realizojnë parametrat e sanksionuar nga kjo dispozitë.<sup>2</sup>

Parimet që kanë të bëjnë me mbrojtjen e gjyqësorit kërkojnë gjithashtu ekzistencën edhe të mekanizmave që garantojnë realizimin efektiv të tyre. Kriteri i aksesit në gjykatë është i përmbushur në qoftë se vendimet e autoriteteve administrative i nënshtrohen kontrollit të organit gjyqësor të pajisur me juridiksion të plotë.<sup>3</sup> E drejta e gjyqtarit për t’iu drejtuar një autoriteti të pavarur, i cili ka në dispozicion mjetet për të rivendosur në vend të drejtat e procesit ligjor, ose pavarësinë e vet gjyqësorit, përbën një standard për funksionimin normal të shtetit të së drejtës.

Gjykata Kushtetuese thekson se, nga njëra anë, të drejtat e njeriut nuk mund të vendosen në të njëjtin nivel mbrojtjeje me të drejtat që i përkasin një funksionari publik, por, nga ana tjetër, ajo konstaton gjithashtu se e drejta e gjyqtarit për t’iu drejtuar gjykatës për veprimet që cenojnë të drejtat dhe elemente të pavarësisë së tij, nuk mohohet nga Kushtetuta apo ligji.

Mbi bazën e kësaj analize, Gjykata Kushtetuese konkludon, se Kushtetuta nuk i njeh të drejtën Kolegjeve të Bashkuara të Gjykatës së Lartë të shqyrtojë ankimet ndaj masave të tjera disiplinore të gjyqtarëve, me përjashtim të shkarkimit nga detyra, por njëkohësisht nuk pengon të drejtën e gjyqtarëve që t’i drejtohen gjykatës për veprimet që kanë të bëjnë me shkeljen e të drejtave, të pavarësisë ose të procesit ligjor. Prandaj, duke qenë në kushtet e një ometimi ligjor që mund të sjell dhe antikushtetutshmëri, Gjykata Kushtetuese çmon, se mbetet në vullnetin e ligjvënës, që në përmbushje të detyrimeve kushtetuese, por dhe të jurisprudencës së saj, të garantojë në të gjitha hapësirat e nevojshme ligjore të drejtën e gjyqtarëve për t’iu drejtuar gjykatës për shqyrtimin e masave të tjera me karakter disiplinor.

### *3. Pretendimi për papajtueshmërinë me Kushtetutën i transferimit të gjyqtarëve si masë disiplinore*

Kërkuesja ka arsyetuar se Këshilli i Lartë i Drejtësisë, në kundërshtim me nenin 147 të Kushtetutës, ka aplikuar ndaj saj masën disiplinore të transferimit në një gjykatë të një niveli tjetër. Ky pretendim i kërkueses nuk merret në shqyrtim për arsye se, në kuadrin e një gjykimi tjetër të inicuar nga Gjykata e Rrethit Gjyqësor Tiranë, me vendimin nr.21, datë 7.6.2007, Gjykata Kushtetuese ka vendosur shpalljen si të papajtueshme me Kushtetutën të pikës 5 të nenit 42 të ligjit nr.8436, datë 28.12.1998 “Për organizimin e pushtetit gjyqësor në Republikën e Shqipërisë”. Në kushte të tilla, një pretendim i tillë mbetet pa objekt, përderisa ka gjetur një zgjidhje përfundimtare me një vendim të Gjykatës Kushtetuese.

Gjithashtu, Gjykata Kushtetuese vlerëson se nuk mund të shqyrtojë as pretendimin tjetër të kërkueses për vlerësimin negativ që Këshilli i Lartë i Drejtësisë ka bërë ndaj saj për vendime, të cilat kanë marrë formë të prerë. Nisur nga argumenti i sipërpërmendur mbi të drejtën e gjyqtarit për t’iu drejtuar gjykatës për masat e tjera disiplinore, Gjykata Kushtetuese çmon, se në rrethana të tilla, nuk mund të përfshihet në juridiksionin e saj shqyrtimi i kushtetutshmërisë së vendimit të Këshillit të Lartë të Drejtësisë, pa u shprehur më parë një

<sup>1</sup> Vendimi nr. 29, datë 09.11.2005 i Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë.

<sup>2</sup> Shiko Salesi v. Italisë, vendim i datës 26.2.1993.

<sup>3</sup> Vendimi “Albert dhe Le Compte kundër Belgjikës, i datës 10.02.1983, A.58.

gjykatë për ligjshmërinë e këtij vendimi.

Nisur nga kjo analizë që iu bë pretendimeve të kërkuases,

- duke pasur parasysh se Kolegjet e Bashkuara të Gjykatës së Lartë kanë zbatuar korrektësisht vendimin e Gjykatës Kushtetuese mbi mungesën e juridiksionit të tyre për masat e tjera disiplinore, me përjashtim të largimit nga detyra të gjyqtarit;

- meqenëse gjyqtarit nuk i ndalohet shprehimisht nga Kushtetuta dhe ligji e drejta për t'iu drejtuar gjykatës për veprimet që kanë të bëjnë me shkeljen e të drejtave, të pavarësisë ose të procesit ligjor;

- përderisa nuk është shprehur përfundimisht ndonjë gjykatë për ligjshmërinë e vendimit të Këshillit të Lartë të Drejtësisë që ka marrë masën disiplinore të transferimit të gjyqtarit;

Gjykata Kushtetuese konkludon se në kuptim edhe të shterimit të të gjitha mjeteve ligjore që i shërbejnë mbrojtjes së të drejtave të kërkuases, kërkesa duhet rrëzuar.

#### PËR KËTO ARSYE,

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, duke u bazuar në nenet 77, 131 shkronja “ç”; 134 pika 1 shkronja “c” të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë, si dhe në nenet 54, 55, 56 dhe 72 të ligjit nr.8577, datë 10.2.2000 “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”, njëzëri,

#### VENDOSI:

- Rrëzimin e kërkesës.

- Ky vendim është përfundimtar, i formës së prerë dhe hyn në fuqi ditën e botimit në Fletoren Zyrtare.